

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МСФЗ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ БАЗИС СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

*Новіченко Людмила Степанівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аудиту та підприємництва,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

Реформування законодавчої бази у сфері бухгалтерського обліку в частині її приведення у відповідність до законодавства Європейського Союзу зумовило потребу оновлення процедур застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі по тексту – МСФЗ) та складання фінансової звітності з урахуванням їх положень та вимог. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність у Україні» щодо удосконалення деяких положень» від 05.10.2017 р. № 2164-VIII значно розширив перелік суб'єктів господарювання, які зобов'язані протягом 2018 р. здійснити перехід на ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності за МСФЗ, і подати першу фінансову звітність за МСФЗ за 2019 рік.

Складання фінансової звітності згідно з вимогами МСФЗ призводить до необхідності зміни форм фінансової звітності та річних приміток до неї. Зокрема, починаючи з 2019 року планується запровадження єдиної системи фінансової звітності для суб'єктів фінансового сектору. Підписання Меморандуму про взаєморозуміння щодо розробки і запровадження системи фінансової звітності [1] між Міністерством фінансів України, Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі по тексту – НКЦПФР) та Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, є базисом для започаткування складання і подання фінансової звітності за єдиним форматом з використанням стандарту XBRL.

Основна мета впровадження такої системи фінансової звітності полягає в розкритті фінансової інформації про діяльність суб'єктів господарювання з урахуванням вимог МСФЗ і дотриманням вимог національного законодавства в єдиному електронному форматі. Зазначена система в обов'язковому порядку буде поширюватися на підприємствах, що становлять суспільний інтерес (емітенти, цінні папери яких допущені до біржових торгів, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи та підприємства, які належать до великих підприємств) і реалізовуватиметься НКЦПФР.

Упровадження нових вимог до таксономії фінансової звітності згідно з МСФЗ, зміна структури приміток до річної фінансової звітності, втручання державних регуляторів у частині розкриття інформації та подання звітності в електронному вигляді з урахуванням вимог міжнародної практики приводять до необхідності удосконалення форм статистичних досліджень.

Як зазначає Л. Момотюк, «Оскільки статистична звітність підприємств, яка містить інформацію у грошовому вимірі, базується на даних фінансової

звітності, перехід на МСФЗ сприятиме удосконаленню методології складання статистичних показників у відповідності до змін в системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності з урахуванням вимог міжнародних стандартів і законодавства ЄС» [2, с. 37].

Упровадження міжнародних напрацювань та досвіду в сфері статистичних досліджень, як і формування статистичних показників на сьогодні є актуальним питанням. Перехід до нового формату звітності та наявність специфіки в частині розкриття інформації у примітках до фінансової звітності зумовлюють необхідність вивчення досвіду іноземних країн у частині формування статистичних показників про стан та ефективність діяльності суб'єктів господарювання. Формування якісних статистичних показників залежить від деталізації та достовірності інформації, яка розкривається у фінансовій звітності. «Спільним для обох видів звітності є те, що статистична звітність містить інформацію про ті ж самі виробничі процеси, що і фінансова, хоч з різним ступенем їх деталізації. Для формування показників як у статистичній, так і у фінансовій звітностях застосовують єдиний методичний підхід до визначення показників, а також застосовують зіставні показники» [3, с. 524].

Запровадження електронного звітування на основі використання єдиних європейських стандартів на безоплатній основі дозволить формувати більш детальну та повну інформаційну базу для розрахунку статистичних показників за різними напрямками досліджень. Жорстка конкуренція, функціонування підприємств в умовах інфляції та кризових явищ в економіці зумовлюють зростання цінності порівнянної інформації про діяльність конкурентів, яка також формується завдяки статистиці. Тому для підтримання належної конкурентної позиції на ринку попит на фінансову інформацію, статистичні показники розвитку ринку та галузі, іншу додаткову інформацію про фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання надалі тільки зростатиме. Отже, для забезпечення якісного прогнозування подальшої діяльності та визначення обмежень функціонування на ринку суб'єкти господарювання використовуватимуть статистичні показники, які повинні базуватися на інформації фінансової звітності, складеної відповідно до МСФЗ з урахуванням передового міжнародного досвіду в частині її накопичення, обробки, статистичного аналізу та систематизації. Роль статистичних досліджень у подальшому лише збільшуватиметься, що зумовлює необхідність активізації імплементації європейського досвіду проведення статистичних досліджень.

Список використаних джерел

1. Меморандум про взаєморозуміння щодо розробки і запровадження системи фінансової звітності від 18.12.2017 р. № 102/15. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=60836682>

2. Момотюк Л. Є. Фінансова звітність у забезпеченні статистичного аналізу діяльності підприємств // Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 21. С. 35–38.